

Aan Minister

nota

Beslisnota bij stand van zaken van de verkeersveiligheid
voorjaar 2024

TER BESLISSING

Datum

13 mei 2024

Onze referentie

IENW/BSK-
2023/298589121915

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Beslistermijn

21-5-2024

Bijlage(n)

8

Aanleiding

Op 28 mei 2024 vindt het commissiedebat verkeersveiligheid plaats. Ten behoeve daarvan treft u de verzamelbrief met 7 bijlagen aan waarin aan de Kamer wordt toegelicht wat de stand van zaken van lopende en toekomstige acties is. Een dergelijke brief wordt voor ieder CD verkeersveiligheid gestuurd om de voortgang te delen. In deze nota worden kernpunten uit de verzamelbrief benoemd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de bijgevoegde Kamerbrief en bijlagen mede namens de minister van JenV aan de Tweede Kamer te zenden.

Kernpunten

Sinds januari zijn al diverse brieven naar de kamer gestuurd die zijn geagendeerd voor het CD verkeersveiligheid. Er volgen binnenkort ook een aantal aparte Kamerbrieven over grotere onderwerpen (zie verderop).

Toezegging die wordt afgedaan

Met de verzamelbrief wordt de volgende toezegging afgedaan:

- ID 15226 over de tot nu toe behaalde resultaten van het platform Bezorg Veilig (Veltman, VVD. TZ202403-048).

Voortgang toezeggingen

U informeert de Kamer over de voortgang van toezeggingen op de volgende thema's:

- ID 14538 over het in persoon betekenen van de ongeldigheid van rijbewijzen door het CBR (eigen toezegging).
- ID 14713 over het plan om de beginnersregeling voor rijbewijzen effectiever te maken (TZ202212-070).
- ID 15031 over het afweegkader en de raadpleging van het traject Trendbrekers. De verwachting is dat u de Kamer hierover rond oktober kunt informeren (i.p.v. medio dit jaar, eigen toezegging).
- ID 15306 over het beschikbaar maken van data van schoolzones als open data (eigen toezegging).

Andere aankomende brieven

De komende periode worden de volgende brieven ook naar de Kamer gestuurd:

1. Een Kamerbrief over de uitkomsten van het onderzoek naar de effecten van zwaardere auto's op de verkeersveiligheid (conform toezegging ID 15066);
2. Een Kamerbrief over het aantal dodelijke ongevallen waarbij elektrische fietsen zijn betrokken in reactie op de recent verschenen cijfers van het CBS (verzoek tijdens procedurevergadering van de commissie IenW van 10 april 2024);
3. Een Kamerbrief over het proces rond het Meerjarenplan Fietsveiligheid;
4. Een Kamerbrief over de vervolgstappen rond het advies Roemer 'Van rijles naar rijonderwijs' (conform toezeggingen ID 15238 en ID 15350);
5. Een Kamerbrief over de integrale aanpak Rijden onder invloed.

Datum

13 mei 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2023/298589

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir.Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Aan

Minister

Bijlage(n)

8

Toelichting: evaluatie subsidieregeling Kennisnetwerk SPV

Via bijlage 7 wordt de evaluatie van de tijdelijke subsidieregeling Kennisnetwerk SPV conform artikel 16 van de regeling verzonden naar de Tweede Kamer. Separaat ontvangt u een beslisnota om de evaluatie ook te verzenden naar de Eerste Kamer. In het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) 2030 is een van de kernelementen het risicogestuurd werken aan verkeersveiligheid. Decentrale overheden worden hierbij ondersteund via het Kennisnetwerk SPV, een samenwerking tussen CROW en SWOV.

In de evaluatie wordt aanbevolen dat het Kennisnetwerk SPV ook in de uitvoeringsfase van het SPV een blijvende rol kan spelen. Voor het jaar 2025 is een budget van €740.000,- beschikbaar en bestemd voor het Kennisnetwerk SPV. Het voornemen is om dit budget te verdelen over de jaren 2025-2029. Op deze manier kan, conform de aanbeveling en binnen het bestaande budget, gedurende de looptijd van het SPV ondersteuning blijven worden geboden aan decentrale overheden met betrekking tot het risicogestuurd werken aan verkeersveiligheid. De huidige subsidieregeling loopt dit jaar af, daarom ontvangt u naar verwachting in de loop van dit jaar een beslisnota met betrekking tot het kunnen afgeven van een beschikking na 2024 aan CROW en SWOV in het kader van het Kennisnetwerk SPV.

Krachtenveld

Deze brief kan pas verzonden worden als de minister van JenV ook akkoord is met het verzenden van de brief en bijlagen. Rijkswaterstaat heeft meegelezen op deze brief en is akkoord.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
01.	Beslisnota bij Stand van zaken van de verkeersveiligheid voorjaar 2024	Deze nota
02.	Stand van zaken van de verkeersveiligheid voorjaar 2024	Verzamelbrief

03.	Bijlage 1: Stand van zaken Landelijk Actieplan verkeersveiligheid 2022-2025	Een jaarlijks overzicht van de voortgang van de acties uit de uitvoeringsagenda van het Rijk.	Datum 13 mei 2024 Onze referentie IENW/BSK-2023/298589 Opgesteld door Bestuurskern Dir.Wegen en Verkeersveiligheid Verkeersveiligheid Aan Minister Bijlage(n) 8
04.	Bijlage 2: Resultaten marktconsultatie Vernieuwende maatregelen fietsveiligheid	Rapportage van Arcadis	
05.	Bijlage 3: Rapportage Bezorg Veilig Lokale uitrol	Rapportage van TeamAlert over de pilot Bezorg Veilig	
06.	Bijlage 4: Bezorg Veilig Routekaart	Routekaart/stappenplan van TeamAlert voor gemeenten en andere organisaties over Bezorg Veilig	
07.	Bijlage 5: Evaluatie proef betekenen CBR-besluiten	Eindrapport evaluatie proef betekenen CBR-besluiten	
08.	Bijlage 6: Advies Rijgeschiktheid bij hemofilie en andere stollingsstoornissen	Rapportage met advies van de Gezondheidsraad	
09.	Bijlage 7: Rapport evaluatie tijdelijke subsidieregeling Kennisnetwerk SPV 2020-2024	Rapport van Ecorys	

Leeswijzer bij onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota	Toelichting
11 april 2024	Beslisnota over betekenen van besluiten ongeldigheid rijbewijzen door het CBR; verlenging proefperiode	In deze nota wordt de minister van IenW gevraagd om een besluit over het verlengen van de proef met het betekenen van besluiten over de ongeldigheid van rijbewijzen.

Aan Minister

TER BESLISSING

Datum

11 april 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/117150

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Beslistermijn

25-04-2024

Bijlage(n)

1

nota

Betekenen van besluiten ongeldigheid rijbewijzen door
het CBR; verlenging proefperiode.

Aanleiding

Uw voorganger heeft eind 2021 besloten tot een proefperiode waarin het CBR schorsingen of ongeldigverklaringen van het rijbewijs via het persoonlijk uitreiken van een document aan de rijbewijshouder kenbaar maakt, het zogenaamde betekenen in persoon. Deze proefperiode is op 1 september 2022 gestart en eindigt op 1 september 2024.

Tussen betrokken partijen (IenW, JenV, OM en CBR) is afgesproken dat er uiterlijk 1 mei een evaluatiemoment zou plaatsvinden met een besluit over het al dan niet vervolgen van de proef.

Met deze nota ontvangt u de uitkomsten van de evaluatie en een voorstel voor het vervolg.

Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met:

- een korte verlenging van de proef met vier maanden om aanvullende resultaten te verkrijgen en ruimte te bieden aan een goed verloop van het overleg met JenV en het OM;
- de financiering van de geschatte kosten van deze verlenging, ongeveer EUR 240.000, nog vanuit IenW plaats te laten vinden, en wel vanuit de egaliseringsreserve van het CBR;
- het ambtelijk voortzetten van het overleg met JenV en OM over de noodzaak voor een definitief vervolg en de financiering ervan;

Een besluit is nodig voor 1 mei i.v.m. afspraken met het CBR over de vervolgopdracht. U zult tijdig over het resultaat worden geïnformeerd op een eventuele opschaling naar bestuurlijk niveau. Door de verlenging met vier maanden dient het CBR dan uiterlijk 1 oktober de opdracht te krijgen om het betekenen af te bouwen of voort te zetten.

Kernpunten

Reden voor het betekenen van CBR-besluiten tot schorsing of ongeldigheid van het rijbewijs.

Het dossier betekenen is complex en heeft een historie die teruggaat tot vóór 2018. Als gevolg van een uitspraak van de Hoge Raad werd het OM in toenemende mate geconfronteerd met vrijspraak van bestuurders die worden vervolgd voor rijden zonder rijbewijs. Het gaat dan om bestuurders waarvan de

En het vervolg al (ruim) voor de zomer met mij bespreken, vooral niet last minute.

rijbewijzen door het CBR zijn geschorst of definitief ongeldig zijn verklaard als gevolg van een onderzoeks- of maatregeltraject bij het CBR. Er kunnen daar diverse redenen voor zijn, zoals de negatieve uitkomst van een onderzoek, het niet komen opdagen voor een cursus of het niet betalen van de administratieve opleggingskosten aan het CBR (een overzicht van de op te leggen onderzoeken en educatieve maatregelen van het CBR staat in de toelichting).

Het optreden van het CBR in deze trajecten wordt beheerst door het bestuursrecht. Vanuit het bestuursrecht is een mededeling van de ongeldigheid van het rijbewijs in de vorm van een aangetekende brief voldoende. In het strafrecht geldt echter een strengere bewijsnorm. Bij de strafrechter kan namelijk succesvol worden beweerd dat betrokkene niet wist (of kon weten) dat het rijbewijs ongeldig is, ook al had hij of zij op de hoogte kunnen zijn van een aangetekende brief van het CBR. Naar schatting van het OM moeten jaarlijks ongeveer 800 zaken rond het rijden zonder geldig rijbewijs om deze reden worden geseponeerd.

Proef van twee jaar

Als oplossing is besloten om voor de duur van twee jaar een proef te houden waarbij de CBR-besluiten in persoon worden uitgereikt aan de rijbewijshouder. Dit gebeurt door een medewerker van de Interdepartementale Post en Koeriersdienst (IPKD) op het woonadres. Hiervan wordt een akte van uitreiking opgemaakt die vervolgens kan worden ingezet voor de strafrechter. Het experiment is gestart op 1 september 2022 en loopt nog door tot 1 september 2024. In verband met de benodigde tijd voor een afbouw, dient het CBR als centrale uitvoerder van het proces voor 1 mei duidelijkheid te krijgen over een eventueel vervolg.

Uitkomsten evaluatie

Het verloop van de proefperiode tot februari is geëvalueerd via een lichte interne IenW-evaluatie. De evaluatie treft u aan als bijlage. De belangrijkste uitkomsten zijn:

- het proces van betekenen is binnen het CBR goed geïntegreerd en beheersbaar;
- de samenwerking tussen het CBR, OM en de IPKD als uitreiker van de besluiten loopt goed;
- het CBR heeft in het eerste proefjaar 18.781 besluiten betekend;
- het aantal gevallen waarbij een betekening niet lukte ligt rond de 30%; dit komt overeen met vergelijkbare situaties in het strafrecht;
- vanaf de start van de proefperiode op 1 september 2022 tot februari 2024 zijn er 152 processen-verbaal bekend voor rijden zonder rijbewijs waarbij het CBR-besluit betekend was of er een poging daartoe was ondernomen;
- van deze zaken is er inmiddels in 30 gevallen een verdachte veroordeeld; dit betekent dat duidelijk is dat het betekenen effectief is om de ontbrekende bewijsvoering voor de strafrechter in te vullen.

mooi!

Argumentatie voortzetting proef

De aantallen veroordelingen (30) en processen-verbaal (152) over een periode van 17 maanden in de evaluatie staan nog ver af van de door het OM genoemde 800 zaken die jaarlijks moeten worden geseponeerd vanwege gebrek aan bewijs. Het OM geeft aan dat er geleidelijk aan een ingroei plaatsvindt waardoor het aandeel zaken waarin een betekening aan de orde was geleidelijk zal toenemen. Bij een verlenging van de proef kan nog ongeveer een half jaar aan aanvullende

Datum

11 april 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/117150

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Aan

Minister

Bijlage(n)

1

data worden meegenomen. Hiermee kan de acceleratie in de aantallen worden beoordeeld en vervolgens een beter onderbouwde keuze worden gemaakt over de proportionaliteit van het proces ten opzichte van de financiële middelen die ertegenover staan.

Kosten en financiering van beteken

De totale jaarlijkse kosten van beteken zijn afhankelijk van de aantallen besluiten en het verloop van de inflatie. Naar de huidige stand van zaken bedragen de jaarlijkse kosten ongeveer EUR 720.000,-.

Op basis van ambtelijke toezeggingen en een besluit van uw voorganger zijn de kosten van de proef ten laste van de IenW-begroting gekomen. Over de definitieve voortzetting is niets afgesproken, maar JenV heeft bij een eerste overleg aangegeven geen geld beschikbaar te willen stellen voor een definitieve regeling. Binnen IenW is op dit moment geen (structureel) budget beschikbaar of voor de toekomst gereserveerd.

Eerder is bekeken of de kosten niet kunnen worden omgeslagen in het tarief bij het CBR of op een andere manier bij het CBR kunnen worden ondergebracht. Het wordt door IenW en het CBR echter als ongewenst gezien als kosten voor het verhogen van de effectiviteit van het strafrecht worden vermengd met de begroting van het CBR dat haar taken uitoefent op basis van het bestuursrecht. Daarnaast bestaat er het risico dat bij een verdere kostenstijging de maatregelen van het CBR door de rechter als een straf worden gezien waardoor de grondslag ervan wegvalt, zoals eerder rond het alcoholslot is gebeurd.

Krachtenveld

Deze nota is afgestemd met JenV, het OM en het CBR

Positie van het CBR

Het CBR heeft in aanloop naar de proefperiode bezwaren en risico's rond beteken benoemd, maar heeft vervolgens het project zorgvuldig en efficiënt uitgevoerd. Het CBR geeft aan dat voortzetting volgens de huidige opzet goed mogelijk is en stelt zich verder neutraal op. Het CBR kan zich vinden in een korte verlenging van de proef met vier maanden, inclusief de financiering ervan uit de egaliseringsreserve. Het benadrukt wel de noodzaak om als uitvoeringsorganisatie spoedig duidelijkheid te krijgen van IenW en JenV over een voortzetting op de lange termijn en de financiering daarvan.

Positie van JenV en OM

Nu duidelijk is dat met het beteken van de CBR-besluiten daadwerkelijk de benodigde bewijslast kan worden geleverd, zijn JenV en het OM sterk voorstander van het definitief maken van het beteken.

Politieke context

Als de stijgende lijn in het aantal gerealiseerde veroordelingen zich zal voordoen, zal er waarschijnlijk brede steun zijn in de Tweede Kamer om het beteken van de CBR-besluiten definitief in te voeren. Een effectievere vervolging van 'doorrijders' met een ongeldig rijbewijs zal bijdragen aan de verkeersveiligheid.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

11 april 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/117150

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Aan

Minister

Bijlage(n)

1

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
bijlage 1	Intern evaluatierapport	Bevat de resultaten van de proefperiode van 1 september 2022 tot februari 2024.

Datum

11 april 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/117150

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Toelichting

Overzicht op te leggen onderzoeken en educatieve maatregelen (cursussen) bij het CBR

Aan

Minister

Bijlage(n)

1

- Onderzoek alcohol
- Onderzoek drugs
- Onderzoek medisch
- Onderzoek rijvaardigheid

- Lichte educatieve maatregel alcohol (LEMA)
- Educatieve maatregel alcohol (EMA)
- Educatieve maatregel drugs (EMD)
- Lichte educatieve maatregel verkeersgedrag (LEMG)
- Educatieve maatregel verkeersgedrag (EMG)

In de regel vindt een oplegging plaats op basis van een mededeling van de politie naar aanleiding van een of meer verkeersovertredingen.